

A: OSALLISUUS: Rohkaisemme omavastuuseen ja osallisuuteen

A1: Laajennamme kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ennakkoluulottomasti

Kärkitoimenpide: Kaupunkiorganisaation toimintakulttuurin kehittäminen osallisuutta tukeväksi

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Lahti-pisteiden toimintaa kehitetään yhteistyössä toimialojen kanssa osallisuuden vahvistamiseksi	Toimialojen kanssa järjestettyjen yhteistapahtumien määrä Lahti-pisteissä	-/8	Vuosikellon sisältö hahmottuu koko vuodelle ja yhteistapahtumia niin kaupungin palvelualueiden kuin järjestö/yhdistyskentän kanssa on toteutettu kevään aikana yhteensä 15 kpl ja loppuvuodeksi sovittu toteutettavaksi 12 kpl.	Toteutuu
Sivi	Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin Lahden toimintasuunnitelman toteuttaminen	Lapsiystävällinen kunta -malli on käytössä, Lahdessa erityisesti ennakkovaikutusten arvioinnin toteuttaminen	Ennakkovaikutusten arviointi sisältyy Lapsiystävällinen kunta -mallin toimintasuunnitelman/malli on käytössä	Ennakkovaikutusten käyttöönottosuunnitelma on esitelty kaupungin hyvinvointiryhmässä. Sitovaa käyttöönottopäätöstä koskien kaikkea päätöksentekoa ei ole vielä tehty.	Toteutuu osittain
Kymp	Toimiala on aktiivisesti mukana kehittämässä koko kaupungin tarjoamia osallistumistapoja	Tekyn asukaskyselyn tulokset Osallistumismenetelmien hyödyntämisen taso (mm. asukastilaisuuksien ja kyselyiden lukumäärä) Kaavavalitusten määrä	- / Asukastytyväisyys kasvaa - / Määrä kasvaa - / Määrä vähenee	Tekyn asukaskysely: suurin osa toimialan kanssa asioineista oli tyytyväinen asiakaspalveluun. Tyytyväisyysprosentti nousi viime vuodesta 3,2 prosenttiyksiköllä 75,0 prosentista (2015) 78,2 prosenttiin. Tekyn vastuualueisiin liittyviä asukastilaisuuksia on ollut vähintään 25-30 vuoden 2016 aikana ja yhteistyöttilaisuuksia on järjestetty kasvavassa määrin vuoden 2017 aikana. Teky on toteuttanut noin 12 isompaa kyselykampanjaa Porukka-sovelluksessa (2016-2017).	Toteutuu

A2: Hyödynnämme vuorovaikutusta osallistumisen ja vaikuttamisen tukena

Kärkitoimenpide: Yhteistyö ja monipuolisten vuorovaikutuskeinojen ylläpitäminen (neuvonta, tapaamiset, asukasillat, some-keskustelut, Porukka, Chat jne.)

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Kehitetään ja vakiinnutetaan kansalaisdemokratiaa vahvistavia työkaluja	Käyttäjämäärä	-/ käyttäjämäärä kasvaa 40 %	Eri ohjelmia ja välineitä on käytetty aktiivisesti asukasosallistamisessa. Eri vaikutuskanavia on markkinoitu niin kaupungin verkkosivuilla, Nastola.fi -sivuilla kuin tiedotusvälineissä ja some-kanavilla.	Toteutuu osittain
Sivi	Lisätään ja kehitetään yhteistyötä ja vuorovaikutusta palvelujen kehittämistä ja uudistamista koskeissa asioissa	Kehittämissuunnitelman tekeminen	-/suunnitelma valmis	Suunnitelmaprosessi alussa. Ensimmäinen työpaja suunnittelun pohjaksi toteutetaan henkilöstön osalta 18.8.	Toteutuu osittain
Kymp	Tarjotaan etenkin keskeisiin suunnittelukohteisiin liittyen osallistumismahdollisuuksia monimenetelmällisesti ja tasa-arvo huomioiden.	Tekyn asukaskysely Aktiivisuus sosiaalisessa mediassa	- /asukkaiden lisääntynyt kokemus siitä, että tietoa saa tarpeeksi suunnittelukohteista - / läsnäolo kasvaa	Lisääntynyt asukastyytyväisyys Seuraajien määrä sosiaalisen median kanavilla on noussut tasaisesti (Facebookissa 1220 ja Twitterissä 754). Keskimääräinen vastausaika on kolme päivää.	Toteutuu

A3: Vahvistamme kaikkien osallisuutta, koska se on hyvinvoinnin perusta

Kärkitoimenpide: Kolmannen sektorin hyödyntäminen kaupungin kumppanina erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten aktivoimiseksi

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Tehdyt toimet 30.6.	Tila
Sivi	Tehdään osallisuusohjelman toteuttamissuunnitelma toimialalle. Suunnitelma tehdään yhdessä kuntalaisten ja	Toteuttamissuunnitelma on tehty ja toimenpiteitä toteutetaan.	- /toteuttamissuunnitelma on valmis ja suunnitelman toimenpiteitä toteutetaan		Toteutuu

	kolmannen sektorin toimijaryhmien kanssa.				
--	---	--	--	--	--

Sosiaali- ja terveystoimiala (Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä)

A. Rohkaisemme omavastuuseen ja osallisuuteen

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Hyvinvointikuntayhtymä ottaa palveluiden käyttäjät aktiivisesti mukaan kehittämään palveluita lisäten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia sotepalveluiden arvioinnissa ja kehittämisessä	Tehdyt toimenpiteet	-/väh. 3 toimenpidettä	Aloitettu yhteistyötapaamiset (sisältäen toiminnan ja talouden raportoinnin omistajalle/toiminnan haasteet ja ratkaisuvaihtoehdot) hyvinvointikuntayhtymän toimialojen kanssa. Alettu rakentamaan omistajan seurantamittaristoa.	Toteutuu osittain ■

B: HYVINVOINTI: Toteutamme palvelut joustavasti ja vaikuttavasti

B1: Ylläpidämme lahtelaisten hyvinvointia kaupungin kaikella toiminnalla, liikunta- ja kulttuuripalveluista elinympäristön rakentamiseen

Kärkitoimenpide: Parannetaan syrjäytymisuhan alla olevien mahdollisuutta osallistua liikunta- ja kulttuuripalveluihin mm. hyvinvointipun, erityisliikuntaryhmien ja muiden tukitoimien avulla

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
Sivi	Lukioiden kulttuuriohjelma	Osallistujamäärät	-/kaikki lukiolaiset osallistuvat vähintään kahteen kulttuuritapahtumaan lukioaikana	Ohjelma on käynnissä.	Ei tietoa

Sivi	Tarjotaan asukkaille yhteisöllisiä kokemuksia, mm. kirjallisuus- ja musiikkitapahtumia	Osallistujamäärät Tapahtumamäärät	-/500 tapahtumaa -/12 500 osallistujaa	Tavoite toteutumassa, tilanne 30.6.: tapahtumien määrä: 326, osallistujien määrä: 6.740	Toteutuu
Sivi	Edistetään kaupunkilaisten hyvinvointia elinikäisen oppimisen kurssitarjonnalla sekä mahdollisuudella todentaa osaaminen	Tehty / Ei	- /osaamismerkkijärjestelmän luominen Wellamo-opiston opiskelijoille	Taitaja-osaamismerkkijärjestelmä on käytössä.	Toteutuu
Sivi	Aktivoidaan kaupunkilaisia osallistumaan liikunnan ja kulttuurin palveluihin. Toimia painotetaan vähän palveluita käyttäviin ja vähän liikkuviin kuntalaisiin	Osallistuvien määrä Hyvinvointilippujen määrä	Nykyinen taso /5 % kasvu eri sektoreiden harrastaja- ja osallistujamäärissä koostuen harrastustoiminnan aloittajista	Taksa-alennus on toteutettu tavoitteen mukaisesti valtuustopäätöksellä ko. harjoitusvuorotaksojen osalta vuoden alusta.	Toteutuu
Kymp	Lisätään asukkaiden tietoisuutta liikunta- ja ulkoiluapaikoista	Kaupunkilaisten tietoisuus mahdollisuuksista. Tekyn asukaskysely	- / tietoisuus lisääntynyt		Toteutuu osittain

B2: Toteutamme varhaisen, oikea-aikaisen ja yksilöllisen tuen lapsille, nuorille ja perheille

Kärkitoimenpide: Suunnitellaan lasten, nuorten ja perheiden tarpeet huomioiva asiakaslähtöinen palvelujärjestelmä, jossa tuen painopistettä siirretään hyvinvointia edistävään, ennalta ehkäisevään ja yhteisöjä vahvistavaan suuntaan (Miepä-hanke, Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma, Oppimisen tuen muutosohjelma)

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
--	--------------------------	---------	--------------------	--	------

KH	Esimiesvalmennuksen yhtenä osiona asiakaslähtöisyys ja ennaltaehkäisevä toiminta	Tyytyväisyys valmennukseen	-/4.0 (asteikko 1-5)	Valmennusten käynnistyminen loka-marraskuu 2017, täsmentyy yhteistyökumppanin valinnan jälkeen.	Toteutuu ■
Sivi	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2017–2020 laatiminen yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden kanssa	Suunnitelman laatiminen	- / valmis	Lasten ja nuorten kasvun vastuualue osallistuu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2017 - 2020 valmisteluun yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa.	Toteutuu ■
Sivi	Valtakunnallisen Lapsi ja perhepalvelujen muutosohjelman toteuttaminen Päijät-Hämeen alueella yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Kehittämistoimenpiteet	- / osallistuminen kehittämistoimenpiteisiin	Lape-hankkeen Päijät-Hämeen toimintasuunnitelma ja tavoitteet hyväksytyt ja hankkeeseen saatu valtionavustus 769 000 euroa (Päijät-Häme). Valtakunnallinen lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma on käynnissä, Päijät-Hämeen ohjausryhmä toiminnassa, hankkeen henkilöstö rekrytoitu ja kuntakohtaiset Lape-ryhmät perustettu.	Toteutuu ■
Sivi	Avustuksia ja käyttövuoroja kohdennetaan lasten ja nuorten liikuntaan	Kulttuuripalvelujen käyttäjien, liikuntapalvelujen ja muiden yhteisöjen järjestämään ohjattuun ja vapaaseen liikuntaan osallistuvien lasten ja nuorten määrä	Nykyinen taso lähtötasona, 5 % kasvu eri sektoreiden harrastaja-/ osallistujamäärissä koostuen harrastustoiminnan aloittajista	Lasten ja nuorten liikuntapaikkataksoja alennettiin 25%, mikä parantaa yhteisöjen mahdollisuuksia lisätä harrastajien määrää. Vuosiavustuksia myönnetään lasten ja nuorten toimintaa pääosin painottaen	Toteutuu ■
Sivi	Edistetään lasten ja nuorten media-, kirjallisuus- ja kirjastokasvatusta sekä tietoyhteiskunnan kansalaistaitoja	Ryhmäkäyntien sekä kirjallisuus- ja muiden lasten ja nuorten tapahtumien määrä Osallistujien määrä	20 % lukiolaisista ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista/Lahtelaisten lukioiden 1. luokat ja puolet ammatillisissa	Ryhmäkäyntien ja tapahtumien määrä 93, Osallistujien määrä 2.600 Kirjasto- ja tietopalvelut toteuttaa osana media- ja kirjallisuuskasvatustapahtumia lasten ja nuorten ryhmäkäynnit sekä kirjavinkkaukset ja muut tapahtumat yhteistyössä perus- ja lukio-opetuksen,	Toteutuu ■

			oppilaitoksissa opiskelevista. 90 % 1., 3. ja 7. perusopetuksen luokista	ammattillisten oppilaitosten sekä muiden yhteistyötahojen kanssa	
Sivi	Kulttuurikasvatusohjelman mukaisen toiminnan sekä muun lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen	Konserttien ja eri tapahtumissa käyvien lasten ja nuorten lukumäärä.	- / kävijämäärät kasvavat	Kulttuurikasvatusohjelma toteutuu tavoitteen mukaisena ja on vakiintunutta toimintaa.	Toteutuu
Kymp	Laaditaan leikki-, ulkoilu- ja liikunta-alueiden palvelutarveselvitys 2017. Alueet varustetaan vastaamaan hyvinvointia edistävää ulkoilukulttuuria	Saavutettavuus. Mittarina etäisyys alueista ja asukasmäärä/kohde.	- / tulokset vertailukaupunkien keskiarvoa paremmat.	Leikkialueiden käyttäjäkysely on tehty yhdessä LUT:n kanssa touko-kesäkuussa, vastauksia saatiin yli 600. Analysointi tekeillä. Yhteenveto saadaan syyskuussa, jonka jälkeen on laskettavissa korjausvelka ja laadittavissa toimenpideohjelma. Laavujen kuntotarkastus tehty.	Ei tietoa ☐

B3: Vähennämme ikääntyneiden yksinäisyyttä ja lisäämme turvallisuutta

Kärkitoimenpide: Toteutetaan innovatiivisesti elämäнкаariajatteluun perustuvia avoimia asuin- ja palveluympäristöjä

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Fyysisen työympäristön toimivuutta seurataan valikoitujen elinkaarimittareiden avulla (GBC Finland)	Sisäilmaan tyytyväisten % - osuus käyttäjistä ja tilojen käytettävyyteen tyytyväisten % - osuus käyttäjistä	Määritetään kyselyllä 2016 / tyytyväisten % - osuus kasvaa	Kyselyn otannan laajentamista valmistellaan. Kyselyt loka-marraskuussa 2017	Toteutuu osittain

Sivi	Kaupunkilaisia osallistetaan uusilla tavoilla Wellamo-opiston ryhmien toimintaan	Kokeillaan Wellamo-opiston toimintaa osana virtuaalista hoitoketjua	-/tehty	Viety toimintaa osaksi virtuaalista hoitoketjua	Toteutuu osittain
Sivi	Kotikirjastopalvelulla tuetaan hyvinvointia ja elämän laatua asukkaille, jotka eivät terveydellisten syiden vuoksi pääse kirjastoon	Kotikirjastopalveluasiakkaiden määrä	-/75 kotikirjastopalveluasiakasta	Kotikirjastopalvelulla 65 asiakasta	Toteutuu osittain
Sivi	Tietoyhteiskunnan kansalaistaitoja ja osallisuutta toteutetaan vertaisopastuksella.	Vertaisopastustuntien määrä Opastajien ja osallistujien määrä	-/60 vertaisopastustuntia -/300 opastajaa ja osallistujaa	Pidetty opastustunteja 42 tuntia Opastajia ja osallistujia 348	Toteutuu
Kymp	Toteutetaan ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman 2015–2020 tavoitteita esteettömän asuinympäristön ja asumisen edistämiseksi	Toteutetut toimenpiteet, hissiavustusten määrä.	- / vähintään 5 hissiavustusta tai hissiä/vuosi	ARAssa on käsittelyssä muutama hissiavustushakemus, mutta päätöksiä ei ole vielä tehty. Kaupunki myöntää avustuksen vasta ARAn käsittelyn jälkeen	Toteutuu

B4: Vähennämme ja ennaltaehkäisemme pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyttä

Kärkitoimenpide: Haetaan uusia yhteistyömalleja koulutusorganisaatioiden, elinkeinoelämän ja toimialojen kanssa; kokeilukulttuuri, kokeiluhanke

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut määrittelee miten kaupunki voi toimia kokeilualustana	Määrittely on tehty	-/valmis	Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaan vastaava Case metalli on aloitettu. Aikuisen ohjaamo-pilotti (Vauhdittamo) on parhaillaan TE-hallinnon käsittelyssä ja tavoitteena on päästä aloittamaan käytännön toimet	Toteutuu

	työllisyyttä ja toimeliaisuutta tukien: tunnistetaan esteet, vaatimukset ja miten niistä päästään eteenpäin (kts. C4 ja C6)			elokuussa. Hankintojen sosiaalisten kriteerien systemaattiseen käyttöön on vielä matkaa.	
Sivi	Nuorisopalveluiden Ohjaamo -hankkeen ja Matkalla Duuniin -hankkeen kehittäminen ja toimivien yhteistyömallien ja toimintatapojen vakinaistaminen	Hankeraportit ja tulokset / johtopäätökset/arviointi ja päätökset	Hankkeet käynnissä/onnistuneet toimintatavat ja yhteistyömallit on vakinaistettu	Ohjaamo Lahti -hanke ja Matkalla Duuniin palvelun kehittäminen edenneet suunnitelman mukaan	Toteutuu

Sosiaali- ja terveystoimiala (oma tavoite)

B: Toteutamme palvelut joustavasti ja vaikuttavasti

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
	Määritellään yhteistyörakenteet kunnan ja hyvinvointikuntayhtymän välillä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä hoidetaan toiminnallista ohjausta	Yhteistyörakenne määritelty Ohjauksen organisointi	- / määrittely tehty - / kuvaus tehdyistä toimenpiteistä	Aloitettu yhteistyötapaamiset (sisältäen toiminnan ja talouden raportoinnin omistajalle/toiminnan haasteet ja ratkaisuvaihtoehdot) hyvinvointikuntayhtymän toimialojen kanssa. Työohjelmaa ja eri yhteistyö- ja ohjeusmuotoja tarkennetaan syksyllä 2017.	Toteutuu
	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä koordinoiti ja ennaltaehkäisevän yhteistyön lisääminen eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Haetaan uusia yhteistyömalleja, synnytetään start up -yrityksiä ja kasvatetaan yritystoimintaa	Yritysten/kumppaneiden lukumäärä	- / projekti on aloitettu ja mahdolliset kumppanit kartoitettu	Yrityksiä verkostoiva tapahtuma "Tulevaisuuden pelikenttä" järjestetty yhteistyössä LAMK:n kanssa kesäkuussa 2016. Lisäksi aloitettu Kunta hyvinvoinnin edistäjänä -hankkeen aikataulus ja yksityiskohtainen suunnittelu.	Toteutuu osittain

C: ELINVOIMA JA YMPÄRISTÖ: Vahvistamme teoilla kilpailukykyä ja huolehdimme ympäristöstä

C1: Rakennamme Lahtea kansainvälisenä, yrittäjystävällisenä ja avoimena metropolialueen ympäristökaupunkina

Kärkitoimenpide: Kaupungin avoin data

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Edistetään datan avaamista. Koordinoidaan ja johdetaan kaupunkitasoiseen avoimen datan määrittelytyöstä	Määritelmä datojen avaamisesta ja aikataulusta	- / toteutunut	Alustavat datajoukot tunnistettu. Hanke on projektoitavana.	Toteutuu ■
Sivi	Osallistuminen kaupunkitasoiseen avoimen datan määrittelytyöhön	Määritelmä datojen avaamisesta ja aikataulusta	- / toteutunut	Kartoitettu sivistystoimialan avoimen datan määräytyksiä	Toteutuu ■
Kymp	Osallistuminen kaupunkitasoiseen avoimen datan määrittelytyöhön	Määritelmä datojen avaamisesta ja aikataulusta	- / toteutunut	Vertailua muihin kaupunkien tilanteeseen tehty. Avattavat datat on määritetty mutta ei vielä avattu	Toteutuu ■

C2: Mahdollistamme kaupungin vetovoimaa ja yritysten kilpailukykyä lisääviä innovatiivisia hankintoja ja investointeja

Kärkitoimenpide: Smart & Clean yhteistyöhanke

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Omistajaohjauksen avulla asetetaan S&C yhteistyöhanketta tukevat tavoitteet konserniyhtiöille	Tavoitteet on asetettu	-/toteutunut	Tavoitteita valmistellaan ja ne tullaan julkaisemaan vuoden 2018 talousarvion yhteydessä	Toteutuu osittain ■

KH	Luodaan S&C portfolio kehitys ja referenssikohteista. Syötetään alueen yrityksiä S&C	Luodaan S&C portfolio kehitys ja referenssikohteista. Syötetään alueen yrityksiä S&C hankkeisiin yhteistyössä mm. LADEC:in kanssa	- /kehityskohteiden määrät ja niissä mukana olevien yritysten määrä kasvavat	Alueen omat S&C kehityskohteet tunnistettu yhdessä Ladecin, kaupungin ja korkeakoulujen kanssa. Säätiön toiminnan ja hankkeiden käynnistymisessä kaupungista riippumattomia haasteita.	Toteutuu osittain
Kymp	Valmistellaan väh 2 kpl Smart & Clean säätiölle vietäviä hankkeita yhteistyössä LADEC:in, EKP:n ja alueen korkeakoulujen sekä elinkeinoelämän kanssa	Smart & Clean ohjelmaan hyväksytyt Lahden hankkeet, kpl	- / väh. 1 alueellisesti vaikuttavaa hanketta saadaan mukaan	Ensimmäinen hanke (S&C hulevesihanke) valmistelussa säätiön kanssa.	Toteutuu osittain

C3: Uudistamme toimintatapoja ja avaamme palveluitamme yritysten ja yhteisöjen tuotettavaksi pitäen samalla huolta hyvästä laadusta

Kärkitoimenpide: Palveluohjelman käynnistäminen

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
Käynnistyy palveluohjelman valmistuttua vuonna 2018, kts. E4					

C4: Lisäämme uutta työtä ja työllistymistä aktiivisilla ratkaisuilla yhdessä valtion, yritysten, kolmannen sektorin ja koulutuksen kanssa

Kärkitoimenpide: Sitran vaikuttavuusinvestoinnit työllistäviin kokeiluihin

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Käynnistetään 3-vuotinen vaikuttavuusinvestointihanke työllisyyden edistämiseksi	Työttömyyden perusteella maksetut etuudet vähenevät	-/vähenee v. 2016 tasosta	Lahti ja Hollola ovat olleet SIB-lähtökuopissa jo hyvän aikaa. Valtiolla hanke on edennyt valitettavan hitaasti, mutta syksyllä 2017 päästäneen paremmin vauhtiin, kun TEM aloittaa oman osansa ja hankehallintoajan kilpailutukset etenevät.	Toteutuu ■

C5: Panostamme kiertotalouteen ja luomme suunnitelman hiilineutraalista ja resurssiviisaasta kaupungista

Kärkitoimenpide: Vuoteen 2050 ulottuva tiekartta resurssiviisaaseen Lahden kaupunkiin (FISU-verkosto)

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Energiätehokkuuden parantaminen tilakannassa	Sähkön ominaiskulutus Lämmön ominaiskulutus	v. 2015: 15,7 kWh/m3/ v.2017: 15,1 kWh/m3 v. 2015: 39,1 kWh/m3 v. 2017: 38,0 kWh/m3	Uusi energiatehokkuussopimus vuosille 2017-2025 on hyväksytty ja allekirjoitettu huhtikuussa 2017.	Toteutuu osittain □
Kymp	Laaditaan vuoteen 2050 ulottuva tiekartta luonnonvarojen kulutuksen sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi	Toteutuminen	- / tiekartta laadittu 2017 loppuun mennessä	Toteutuu	Toteutuu ■

Kymp	FISU-verkoston toimintaan osallistuminen ja mallin koordinointi Lahdessa	FISU -päämittarit ja Lahden tiekartan keskeiset tavoitemittarit	- / keskeiset strategiset ympäristömittarit määritelty 2017	Toteutuu	Toteutuu
------	--	---	---	----------	---

C6: Rakennamme monipuolisen asumisen mahdollistavaa kohtaamisten kaupunkia sekä luomme tilaa rohkealle kokeilukulttuurille

Kärkitoimenpide: VT12 Eteläinen kehätie

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Kehätien elinkeino- ja työllisyys mahdollisuuksien projektointi	Projektisuunnitelman laatiminen	-/suunnitelma on tehty	Yhteistyössä Ladecin kanssa laaditut suunnitelmat	Toteutuu
Kymp	VT 12 eteläisen kehätien tiesuunnitelma on valmistunut, aiesopimus tien toteuttamiseksi on solmittu ja valtio on tehnyt tiestä toteuttamispäätökset	Kilpailutusten toteutuminen ja rakennustöiden käynnistyminen	- / toteutuminen suunnitelman mukaisesti	Lahden hankeosan allianssikumppani on valittu 28.6. ja työt ovat käynnistyneet mt 167 osalta suunnitellusti. Osallistuttu erittäin tiiviisti allianssin hankintavaiheeseen. Lisäksi osallistuttu Hollolan puolen ST-urakan hankintaan.	Toteutuu
Kymp	Nykyinen valtatie muutetaan pääkatuluonteiseksi kaduksi	Suunnitteluvalmius	- / suunnittelu koko toteutettavalla tielinjalla on käynnissä	Tehty reissumiehenkadun katusuunnitelma ja tiesuunnitelma.	Toteutuu osittain

C7: Suojellemme tiivistyvän kaupungin luontoa, vesistöjä ja pohjavesialueita

Kärkitoimenpide: Investointihankkeet keskustan hulevesien käsittelyyn (Keskustan hulevesien johtaminen Hennalaan käsiteltäväksi ja Askonalueen hulevesiratkaisujen kehittäminen)

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
Kymp	Laaditaan hulevesisuunnitelmat Haetaan Life- ja YM:n vesien ja merenhoidon kärkihankerahoitusta	Sivovat hulevesisuunnitelmat Ranta-Kartanon ja Askon-alueella Keskustan hulevesihankkeelle myönnetty ulkopuolinen rahoitus	-/sivovat suunnitelmat valmistuvat vuoden 2017 aikana - /kärkihankkeelle saadaan ulkopuolista rahoitusta vuoden 2017 aikana	Osallistuttu Askon-alueen hv-suunnitteluun. Edistetty yritys yhteistyötä Rantakartanon hv-järjestelmien kehittämisessä. Laadittu tarkkailusuunnitelma yhdessä HY:n kanssa. Aloitettu automaattisten seuranta- asemien rakentaminen. Hankkeelle saatu YM:n rahoitus. Järjestetty markkinavuoropuhelutilaisuus yhdessä S&C-säätiön kanssa.	Toteutuu ■

C8: Tuemme maaseudun, kylien ja kaupunginosien aktiivisuutta ja toimintaedellytyksiä

Kärkitoimenpide: Aluejohtokunnan valmisteluroolin ja prosessien vahvistaminen

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Aluejohtokunnan valmisteluroolin vakiinnuttamisen Maaseutuohjelman toimenpiteiden käynnistäminen	Seurantatutkimus Toimenpiteiden käynnistäminen	-/rooli selkeytyy v. 2016 tasosta - /maaseutuohjelman toimenpiteitä on käynnistynyt	Sähköinen asukaskysely toteutettu huhtikuussa N=262. Aluejohtokunnan valmisteluroolia on pyritty vakiinnuttamaan eri tavoin mm. kaavahankkeet, Nastolan alueen tilaverkko Maaseutupoliittisen ohjelman toimenpiteet toteutuvat jo tai osittain lähes täysin. Eri toimijat toteuttavat niitä yhdessä tai erikseen.	Toteutuu ■

C9: Hyödynnämme Lahden liikunta-, kulttuuri- ja luontopalveluita matkailun ja tapahtumien kehittämiseen

Kärkitoimenpide: Sataman-urheilukeskuksen alueen liikunta-, kulttuuri- ja matkailualueen kehittämissuunnitelma

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Toimiala on mukana kehittämissuunnitelman laatimisessa	Päätöksentekoon esiteltävän kehittämissuunnitelman valmistuminen	-/suunnitelma on viety päätöksentekoon maaliskuussa 2017	Kärkitoimenpiteen toteuttamiseksi on käynnistetty hanke maakunnan kehittämisrahalla. Kehittämissuunnitelma käsitelty ETJ:ssa.	Toteutuu osittain □
Sivi	Toimiala on mukana kehittämissuunnitelman laatimisessa	Päätöksentekoon esiteltävän kehittämissuunnitelman valmistuminen	-/suunnitelma on viety päätöksentekoon maaliskuussa 2017	Liikuntatoimenjohtaja/liikunnan ja kulttuurin vastuualuejohtaja on osallistunut aktiivisesti hankkeen työhön kokousten ja muun valmistelun aikana yksiköiden roolia korostaen. Hanke on saanut lisäaikaa marraskuun loppuun, hanketta viedään eteenpäin EKP:n/kaupunkiympäristön johdolla.	Toteutuu osittain □
Kymp	Koordinoidaan ja johdetaan kehittämissuunnitelma laatimista	Päätöksentekoon esiteltävän kehittämissuunnitelman valmistuminen	-/suunnitelma on viety päätöksentekoon maaliskuussa 2017	Hanke palautunut huhtikuussa maankäytön vetovastuulle. Tehty työryhmätyönä osahankkeiden toteutuspolkuja	Toteutuu osittain □

Sosiaali- ja terveystoimiala (oma tavoite)

C. Vahvistamme teoilla kilpailukykyä ja huolehdimme ympäristöstä

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
oma tavoite	Uusien toiminta- ja yhteistyömallien hakeminen pk-sektorin, koulutusorganisaatioiden ja kolmannen sektorin kanssa.	Toteutetut toimenpiteet	- / kuvaus toimenpiteistä	Ekosysteemi-hanke on edennyt aikataulussa. Yrityksiä verkostoiva tapahtuma "Tulevaisuuden pelikenttä" järjestetty yhteistyössä LAMK:n kanssa kesäkuussa 2016.	Toteutuu osittain □

PHHYKY	Kolmannen sektorin ja pk-yritysten hyödyntäminen palvelutuotannossa ja vuoropuhelun lisääminen	<p>Monituottajamallin hyödyntäminen niin, että aktiivisesti käytetään kolmatta sektoria ja pienyrityksiä Päijät-Hämeessä erilaisten paikallisten palveluiden tuotannossa.</p> <p>Tuetaan sellaisten palveluiden järjestämistapoja, kuten esim. palvelusetelit.</p> <p>Ostopalveluiden kustannukset.</p>	- / ostopalvelujen määrä kasvaa	<p>Ei enää relevantti mittari sote-palveluiden järjestämistä ja tuottamisvastuun siirryttyä hyvinvointikuntayhtymään.</p> <p>Edesautetaan monipuolista palvelurakennetta.</p>	Toteutuu osittain
--------	--	---	---------------------------------	---	--

D: JOHTAMINEN: Teemme työtä vuorovaikutteisesti ja vastuullisesti

D1: Toteutamme yhteisiä tavoitteita ripeästi

Kärkitoimenpide: Organisaatiossa edistetään kaikessa toiminnassa sallivia ja joustavia toimintatapoja sekä korostetaan koko kaupungin näkökulmaa. Henkilöstöä kannustetaan kehittämään ja kokeilemaan sekä toimimaan itsenäisesti ja oma-aloitteisesti.

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Kannustetaan ja madalletaan kynnyksiä henkilöstöideoiden esille tuomista	Henkilöstöideoiden määrä	- / ideoiden määrä kasvaa v. 2016 tasosta	Koko kaupungin näkökulmaa on korostettu organisaatiouudistuksen toteuttamisessa ja edesautettu sitä toimintojen kokoamisilla hallinto- ja toimistotehtävissä. Henkilöstöideoiden keräämisen ja käsittelyn pelisäännöt on tehty ja järjestelmäksi on valittu Idearumpu.	Toteutuu osittain

Sivi	Kannustetaan henkilöstöä aloitteelliseen oman / työyksikön toiminnan kehittämiseen ja osallistumaan vuosittaiseen kaupunkitasoiseen innovaatiokilpailuun	Kehittämisehdotusten määrä / työyksikkö	- / ehdotusten määrä kasvaa v. 2016 tasosta	Tällä hetkellä ehdotusten lukumäärä ei ole tiedossa. Selviää viimeistään v. 2018 alussa.	Toteutuu osittain
Kymp	Edistetään kaikessa toiminnassa sallivia ja joustavia toimintatapoja	Työhyvinvointikysely/esimiesosio	Tulokset edellistä vuotta paremmat	Tulos edellisten vuosien tasolla (3,99)	Toteutuu osittain

D1: Toteutamme yhteisiä tavoitteita ripeästi

Kärkitoimenpide: Esimiestoiminnalla mahdollistetaan tehokas ja nopea toimintakulttuuri: päätökset tehdään heti kun mahdollista, esimies ei toimi tulppana.

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Esimiestoiminnalla mahdollistetaan tehokas ja nopea toimintakulttuuri: päätökset tehdään heti kun mahdollista, esimies ei toimi tulppana.	Tyytyväisyys valmennukseen	-/4.0 (asteikko 1-5)	Valmennuksen kilpailutus päättyy 29.6.2017 klo 12, yhteistyökumppanin valinta heinä-elokuu 2017, Valmennusten käynnistyminen loka-marraskuu 2017, täsmentyy yhteistyökumppanin valinnan jälkeen	Toteutuu osittain
KH	Verkostotoimintamallin systematisointi ja vastuun ja vallan delegointi	Kysely	-/Toimintamallin vakiinnuttaminen	Esimiesten ja johdon valmennukseen sisällytetään verkostomainen toimintatapa ja verkostojen johtaminen.	Toteutuu osittain

Sivi	Kartoitetaan esteet ja löydetään keinot, joiden avulla toimintakulttuuria voidaan parantaa	Kaikilla yhdenmukainen ohjeistus ja aikataulutus käytössä	-/Toteutunut	Ei toteutunut 30.6. mennessä. Asiasta on käyty keskusteluja.	Ei tietoa ☐
Kymp	Toteutetaan kysely: tulppien tunnistaminen ja sopivien avaajien löytäminen	Työhyvinvointikysely/esimiesosio	- / Löydetään tulpat ja avaajat niihin	Tulos edellisten vuosien tasolla (3,99) Sovitut koulutukset toteutettu. Kokouskäytäntöjä analysoitu ja muutettu.	Toteutuu osittain ☐

D2: Viestimme vuorovaikutteisesti ja kohdennetusti

Kärkitoimenpide: Esimies ottaa vastuun viestinnästä. Jokaisen työntekijän kanssa käydään kehityskeskustelut ja niissä huomioidaan oma vastuu työyhteisössä ja työssä tarvittavan tiedon hankinnassa.

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Kehitetään ja vakiinnutetaan kehityskeskustelukäytäntöä	Toteutumisaste	-/100 %	Kehityskeskustelupilotin SAP HR-koulutukset järjestetty tammikuussa 2017, keskustelut edenneet pilottiryhmässä alkuvuoden aikana kunkin yksikön aikataulun mukaan johdosta alkaen. Kehityskeskustelujen ohjeet ja manuaaliset keskustelulomakkeet päivitetty Intraan tammikuussa 2017. Keskusteluihin sisällytetty uutena arvot ja Lahden kaupungin strategiset tavoitteet (Muutosohjelmat).	Toteutuu ☒
Sivi	Esimiehet saavat lisää tukea viestintään Kehityskeskustelut on käyty vuosittain kaikkien kanssa	Yhdenmukaiset välineet ja ohjeistus Toteutumisaste	-/Esimiehet tiedostavat vastuunsa viestinnästä	Henkilöstö- ja viestintäpalvelujen yhteistyönä aloitettu esimiesten työyhteisöviestinnän koulutussuunnittelu; tukea mm. toimintakulttuurien jatkuvaan uudistumisen sekä vuorovaikutuksellisen lähestymistavan kehittämiseen.	Toteutuu osittain ☐

			-/100 %		
Kymp	Esimies ottaa vastuun viestinnästä. Jokaisen työntekijän kanssa käydään kehityskeskustelut ja niissä otetaan huomioon oma vastuu työyhteisössä ja työssä tarvittavan tiedon hankinnassa	Työhyvinvointikysely/tiedon kulku Toteutumisasaste	-/Tulokset edellistä vuotta paremmat vastuualueittain -/100 %	Tulos tiedonkulun osalta 3,45 on hyväksyttävällä tasolle, mutta on mennyt alaspäin Kehityskeskustelukäytännöt on hiottu vuosien varrella toimiviksi, on tarkistettu vuosittain ja käydään kaikkien kanssa Tiedonkulun tulos suhteutuu toteutetusta organisaatiomuutoksesta tapahtuneen tiedottamisen kanssa	Toteutuu osittain ■

D3: Innostamme kaupungin strategiasta ja jatkuvasta uudistamisesta koko kaupunkikonsernissa

Kärkitoimenpide: Kaupungin ja koko konsernin henkilöstö osallistetaan aktiivisesti ja laajasti arvojen ja strategisten tavoitteiden toimenpiteiden suunnitteluun

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Strategia jalkautetaan koko kaupunkikonsernissa käymällä keskustelut, miten arvot ja strategiset tavoitteet vaikuttavat työskentelykulttuuriin	Asetetut toiminnalliset toimenpiteet toteutuvat	Strategian tavoitteet näkyvät käytännössä	Arvokeskusteluihin on ohjattu ryhmäkehityskeskusteluohjeissa ja arvokeskusteluja on myös käyty, mutta ei kattavasti.	Toteutuu osittain ■
Sivi	Strategia jalkautetaan toimialalla käymällä keskustelut, miten arvot ja strategiset tavoitteet vaikuttavat työskentelykulttuuriin	Asetetut toiminnalliset toimenpiteet toteutuvat	Strategian tavoitteet näkyvät käytännössä	Toteutuu osittain	Toteutuu osittain ■

Kymp	Strategia jalkautetaan toimialalla käymällä keskustelut, miten arvot ja strategiset tavoitteet vaikuttavat työskentelykulttuuriin	Asetetut toiminnalliset toimenpiteet toteutuvat	Strategian tavoitteet näkyvät käytännössä	Strategiasta keskusteltu johtoryhmissä, työpaikkakokouksissa ja työpajoissa. Toteutettu aiheesta kyselyjä. Strategia kehityskeskustelujen aiheena on toteutunut osittain.	Toteutuu osittain
------	---	---	---	---	--

E: UUDISTUMINEN: Uudistamme rakenteita ja toimintatapoja rohkeasti

E1: Huolehdimme oikeasta ja ajantasaisesta tiedosta kaikessa päätöksenteossa ja toiminnassa

Kärkitoimenpide: Tiedolla johtamisen edistäminen: Päätöksenteon ja toiminnan kannalta keskeisten tietojen ja järjestelmien nykytila-arviointi sekä olemassa olevien mahdollisuuksien tunnistaminen ja suunnittelu johdon työpöydän hankinnan mahdollistamiseksi

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Koordinoidaan ja johdetaan kaupunkitasoisen johdon työpöydän tietojen määrittelyä ja varmistamista	Valmiusaste	-/valmis	80 %. Johdon raportoinnin suunnitteluprojekti on tunnistanut päätöksenteon ja johtamisen kannalta keskeiset tietojoukot sekä analysoinut tietojen ja tietojärjestelmien nykytilan, asettanut tavoitteet tiedolla johtamiselle sekä laatinut johdon raportoinnin viitearkkitehtuurin. Projektia on jatkettu 31.10.2017 asti.	Toteutuu
Sivi	Osallistutaan kaupunkitasoiseen johdon työpöydän tietojen määrittelyyn ja varmistamiseen	Valmiusaste	- / valmis		Toteutuu osittain
Kymp	Osallistutaan kaupunkitasoiseen johdon työpöydän tietojen määrittelyyn ja varmistamiseen	Valmiusaste	- / valmis	Työ käynnissä. Osallistuttu kaupungin PTV-hankkeeseen projektiryhmässä sekä ohjausryhmässä. Organisoitu Kympin (entinen teky) palvelualueen tietojen keruu ja tallennus exceleihin. Tämä on saatu päätökseen. Ilmakuvaus ja laserkeilaus on kilpailutettu ja tilattu.	Toteutuu

E2: Uudistamme konsernirakennetta ja palveluverkkoa joustavan toiminnan tueksi

Kärkitoimenpide: Tytäryhteisöjen ja kaupungin taseyksiköiden kokoaminen tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin ja mahdollinen luopuminen joistakin toiminnoista

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Konsernirakennesuunnitelman toteuttaminen aikataulun mukaisesti	Suunnitelman toteutuminen	-/toteutuu	Gaia Group Oy teki kaupungille selvityksen tulevaisuuden konsernirakenteesta ja se valmistui 18.4.2017. Sen pohjalta syksyn 2017 aikana päivitetään kaupungin omistajapoliittisen linjaukset, joissa otetaan kantaa tulevaisuuden konsernirakenteeseen.	Toteutuu ■

E3: Etsimme jatkuvasti sujuvampia toimintatapoja palveluiden vaikuttavuuden parantamiseksi

Kärkitoimenpide: Sähköisten palvelujen käyttösuuden lisääminen kaikista palveluista (esim. www.lahti.fi, Intra, Hyvis, Kansallinen palveluväylä)

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Sähköisten kanavien aktiivinen hyödyntäminen ja palvelujen lisääminen sähköisen asioinnin kehittämisspolun mukaisesti	Kehittämissuunnitelman toteuttaminen	-/toteutuu	Etenee suunnitellusti	Toteutuu ■
Sivi	Osallistutaan aktiivisesti kaupunkitasoiseen sähköisten palvelujen kehittämistyöhön	Sähköisten palvelujen käyttösuutta lisätään	-/Vähintään yksi uusi sähköinen palvelu		Toteutuu osittain □
Kymp	Markkinoidaan aktiivisesti sähköisiä palveluja käyttäjille. Poistetaan palvelujen käytön esteenä olevia ongelmia	Sähköisen asiointipalvelun käyttömäärä suhteessa kaikkiin lupa- tms. hakemuksiin	-/sähköisen asioinnin käyttömäärä kasvanut	Käyttömäärä on kasvanut eRakvassa, muita ei ole vielä mitattu. On opastettu ja koulutettu tekeyläisiä sekä opastettu asiakkaita. On pidetty palaveri ympäristöpalveluiden kanssa ympäristö- ja maan-aineslupasovelluksen käyttöön ottamiseksi.	Toteutuu osittain □

				Ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto on vastuutettu Calpron palvelupäällikölle.	
				Rakennusvalvonnan aineistojen (vanhan Nastolan alue) skannaus ja vienti sähköiseen arkistoon jatkuu palvelualueen omana työnä	

E4: Tunnistamme asukkaan tarpeet, arvostamme palveluissa asiakkaiden toiveita ja valintoja sekä ohjaamme oikeisiin palveluihin

Kärkitoimenpide: Asiakas- ja väestöennustetietojen avulla laaditaan palveluohjelma, jossa määritellään keskipitkän aikavälin tavoitteet (määrä, laatu) palveluille, palvelukanaville ja palveluverkolle (väestötaso). Palveluohjelman yhteydessä tuoteistetaan kaupungin tuottamat palvelut.

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Koordinoi ja johtaa palveluohjelman valmistelua. Palveluohjelma sisältää palvelujen kuvaukset ja palvelujen tuotteistamisen.	Valmiusaste	- / palveluohjelman luonnos v.2017 ja palveluohjelma valmis 2018	Palveluohjelman luonnos ei ole valmis. Lahden kaupungin lakisääteliset palvelut ja asiointikanavat on kuvattu kansalliseen Suomi.fi-palvelutietovarantoon. Tieto toimii pohjana palveluohjelman nykytilakuvauksille. Hallinnon palvelukuvauksia on tehty osana organisaatiouudistusta.	Toteutuu osittain
KH	Toimitilaohjelman valmistuminen	Ohjelman käyttöönotto	- / 2017: Ohjelma on otettu käyttöön	Ohjelma valmistunut ja vahvistettu konserni- ja tilajaostossa. Otettu käyttöön.	Toteutuu
KH	Työttömien palvelutarvearviot ja normien purku työllisyysenhoidossa	Asiakkaan kokemus palvelusta Tukiprosessin pituus ja asiakkaan sijoittaminen tukitoiminen jälkeen (+/).Asiakassuunnitelmien toteutuminen suunnitellusti	- / Kokemus paranee - / Säilyy tai paranee - / Toteutuu	Työttömien palvelutarpeisiin on onnistuttu vastaamaan aiempaa nopeammin erityisesti nuorisopalveluiden Ohjaamo Lahti-hankkeen toiminnoissa. Sama tavoite on syyskaudella alkavan Vauhdittamo-hankkeella. Myös kaupungin työpajoilta ja 3. sektorin kumppaneilta on edellytetty ja osin saavutettu asiakaslähtoisempiä, joustavampia ja vaikuttavampia työllistymispolkuja sekä siten siirtymiä aktivointitoimista eteenpäin. Normien purku ja joustavat toimintatavat ovat suuresti riippuvaisia myös tiivistä yhteistoiminnosta hyvinvointiyhtymän kanssa, mutta näiltä osin yhtymän	Toteutuu osittain

				organisointumisen ja yhteisten prosessien luominen ovat kesken.	
Sivi	Osallistutaan palveluohjelman valmisteluun	Valmiusaste	- /palveluohjelman luonnos v.2017 ja palveluohjelma valmis 2018	Luonnoksen hahmotelmaa tehty sekä kartoitettu asioita, joita tulisi palveluohjelmaan sisällyttää.	Toteutuu ■
Kymp	Osallistutaan palveluohjelman valmisteluun	Valmiusaste	- /palveluohjelman luonnos v.2017 ja palveluohjelma valmis 2018	Osallistuttu palveluohjelman suunnitteluun ja laadintaan.	Toteutuu ■

E4: Tunnistamme asukkaan tarpeet, arvostamme palveluissa asiakkaiden toiveita ja valintoja sekä ohjaamme oikeisiin palveluihin

Kärkitoimenpide: Asiakkuudenhallinnan avulla tunnistetaan asiakas ja ohjataan tarpeen mukaisiin palveluihin (CRM (asiakkuuden hallinta), asiakassegmentit) (yksilötaso)

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
KH	Koordinoidaan ja johdetaan kaupunkitasoisen asiakkuuden hallinnan kehittämistä ja määritellään asiakkaille tarjottavat palvelut	Toteutumisaste	-/ Yksi pilotointihanke tehty -/Määrittelyt tehty	Asiakkuudenhallintajärjestelmä käytössä ja pilotin tuloksia seurataan vuoden loppuun saakka. Toteutuu suunnitellusti.	Toteutuu ■

Sivi	Osallistutaan kaupunkitasoiseen asiakkuuden hallinnan kehittämiseen ja määritellään asiakkaille tarjottavat palvelut	Toteutumisaste	- / Määrittelyt tehty	Valmisteilla palvelualueiden ja kehityspalveluiden yhteisenä työnä. Yhteissuunnittelu aloitettu.	Toteutuu osittain
Kymp	Määritellään asiakkaille tarjottavat palvelut. Osallistutaan kaupunkitasoiseen asiakkuudenhallintajärjestelmän määrittely- ja kehittämistyöhön.	Toteutumisaste	- / Määrittelyt tehty	Määrittelytyö kesken. Testattu kaupunkiympäristön prosesseja. Käyttöönosta päätetään myöhemmin.	Toteutuu

Tarkastustoimi

E4: Tunnistamme asukkaan tarpeet, arvostamme palveluissa asiakkaiden toiveita ja valintoja sekä ohjaamme oikeisiin palveluihin

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
	Tarkastustoimessa kehitetään tehokas ja asiakaslähtöinen palvelujärjestelmä	Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämät havainnot johtavat toimintojen kehittämiseen vuoden kuluessa niiden esittämisestä	60 %	12 arviointihavainnosta 6 on johtanut toiminnan kehittämiseen = toteuma 50 %	Toteutuu osittain

Sosiaali- ja terveystoimiala (PHHYKY)

E: Uudistamme rakenteita ja toimintatapoja rohkeasti

	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Mittarien toteuma ja tehdyt toimet 30.6.	Tila
	Kustannusten kasvu enintään 1 % (TPA 2016 lukuihin nähden [sote-toimijoiden yhteenlasketut kustannukset])	Talousarvio 2017 ja 2018 toteutuminen	-/toteutuu	Hyvinvointikuntayhtymän talousraportit saatu viiveellä ja eri tietolähteistä. Yksityiskohtaista ja selkeää ennustetta talouden toteutumasta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä ei ole saatu, mutta hyvinvointiyhtymä on luvannut ajantasaisempaa raportointitietoa vuoden 2017 aikana.	Ei tietoa ☐
	Tuottavuus/ tuloksellisuusohjelman luonti	Ohjelma toteutettu	- / toteutuu	Ei enää relevantti mittari sote-palveluiden järjestämisen ja tuottamisvastuun siirryttyä hyvinvointikuntayhtymään.	Toteutuu osittain ☒
	Palvelurakenteen painopisteen siirtäminen avo- ja peruspalvelupainotteiseksi	Laitospaikkojen väheneminen ja uudet avopalveluratkaisut.	- / laitospaikkojen määrä vähenee - / perusterveydenhuollon kustannusten osuus erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteiskustannuksissa kasvaa	Ei enää relevantti mittari sote-palveluiden järjestämisen ja tuottamisvastuun siirryttyä hyvinvointikuntayhtymään. Aloitettu yhteistyötapaamiset (sisältäen toiminnan ja talouden raportoinnin omistajalle/toiminnan haasteet ja ratkaisuvaihtoehdot) hyvinvointikuntayhtymän toimialojen kanssa.	Toteutuu osittain ☒
	Sähköistä asiointia lisätään ja uutta teknologiaa hyödynnetään.	Toteutetaan ja käynnistetään KODA- ja ODA-hankkeet	- / hankkeet toteutettu	Ei enää relevantti mittari sote-palveluiden järjestämisen ja tuottamisvastuun siirryttyä hyvinvointikuntayhtymään.	Toteutuu osittain ☒

	Eri ydinprosessien uudistaminen ja integraatio, mm. asiakasohjauksen kehittäminen ja palveluprosessien selkiyttäminen. Paljon palveluita käyttävien asiointia keskitetään	Saumattomat palveluketjut: asiakastytyväisyys ja asiakasohjauksen uudet ratkaisut	- / asiakastytyväisyys palveluihin kasvaa - / kuvaus uusista asiakasohjauksen ratkaisuista	Ei enää relevantti mittari sote-palveluiden järjestämistä ja tuottamisvastuun siirryttyä hyvinvointikuntayhtymään.	Ei tietoa ☐
--	---	---	---	--	---------------------------------------